

**TARBIJAKAITSE JA
TEHNILISE JÄRELEVALVE
AMET**

Justiits- ja Digiministeerium
info@justdigi.ee
Suur-Ameerika 1
10122, Tallinn

Teie 17.07.2026 nr 8-1/5425-1

Meie 28.07.2026 nr 2-2/2026/0870

**Arvamuse avaldamine tubakaseaduse ja
riigilõivuseaduse muutmise seaduse eelnõule**

Täname võimaluse eest avaldada arvamust tubakaseaduse (edaspidi TubS) ja riigilõivuseaduse muutmise seaduse eelnõule. Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (edaspidi TTJA) on eelnõuga tutvunud ja esitab siinkohal oma tähelepanekud ja ettepanekud.

TTJA teostab TubS § 32 kohaselt järelevalvet tubakatoote ja tubakatootega seonduva toote kohta kehtestatud nõuetest kinnipidamise ja nende käitlemise korra, nende toodete käitlemisel kehtivate erinõuete ning suitsetamiskoha piiramise nõuete järgimise ja elektroonilise sigareti seadmele kehtestatud nõuete täitmise üle vastavalt ameti põhimääruses kehtestatud ülesannetele, samuti spondeerimispiirangu ja müügiesituse keelu järgimise üle. Samuti on TTJA TubS § 51 lg 6 kohaselt §-des 39-43 ja 50 nimetatud väärtegade kohtuväline menetleja.

Lisaks teistele muudatustele, keelustatakse eelnõuga sarnaselt e-sigarettidele ka nikotiinipatjades muud maitseid peale tubaka ja mentooli ning piiratakse nende nikotiinisaldust, tõstetakse spondeerimispiirangu (§ 42 lg 2) ja müügiesituse keelu (§ 43 lg 2) rahatrahvi suurus juriidilisele isikule 200 000 peale ning täpsustatakse väärtegade kohtuväliste menetlejate jaotust. Nende muudatustega seoses on TTJA-l kolm tähelepanekut.

1) Eelnõu § 1 punkt 3

Turupraktikas on ilmnunud uus viis elektrooniliste sigarettide maitse- ja lõhnaainete piirangutest kõrvalehoidmiseks. Nimelt müüakse laialdaselt **vesipiibu aurukivide maitsestajaid**, mille koostis on identne elektroonilise sigareti vedelike koostisega ning mis sisaldavad samu baaskomponente (nt propüleenglükool ja glütserool), millele on lisatud erinevad maitse- ja lõhnaained. Seetõttu on lisaks vesipiibu aurukivide maitsestamisele neid tooteid võimalik kasutada ka elektrooniliste sigarettide vedelikuna või elektroonilise sigareti vedeliku komponendina.

Aurukivide maitsestajates sisalduvad maitse- ja lõhnaained ei oleks elektroonilise sigareti vedelikus kehtiva õiguse järgi lubatud (v.a. mentool ja tubakas), ent kehtiva õiguse kohaselt ei käsitata selliseid tooteid elektroonilise sigareti e-vedelikena, vaid **need liigitatakse**

tubakatoodetega seonduvateks toodeteks (vesipiibu aurukivid) ja/või alternatiivseteks tubakatoodeteks (aurukivide maitsestajad). Seega ei kohaldu neile automaatselt TubS § 8¹ lõikes 2 sätestatud elektroonilise sigareti vedelike koostisele kehtivad piirangud ning kasutades neid elektrooniliste sigarettide vedelikuna või vedeliku komponendina on võimalik saavutada tulemus, mille seadusandja soovis TubS § 8¹ lõikega 2 välistada – kasutada elektroonilistes sigarettides keelatud maitse- ja lõhnaaineid.

Riigikohus on rõhutanud, et e-vedelike maitsestajate eraldiseisva müügi lubamine muudaks maitseainete keelu sisutühjaks, sest tarbijal oleks jätkuvalt lihtne valmistada keelatud maitsestatud e-vedelikke. Kohus leidis, et selliste maitsestajate müük võimaldaks kõrvale hoida seadusandja eesmärgist piirata maitsestatud e-sigarettide kättesaadavust ning vähendada nende atraktiivsust, eelkõige noorte seas.¹ Vesipiibu aurukivide maitsestajatega on tekkinud analoogne probleem. Kuigi neid turustatakse teise tootegrupi nime all, võimaldab nende koostis ja tegelik väljakujunenud kasutuspraktika kasutada neid elektrooniliste sigarettide vedelikuna või selle valmistamiseks. Selline olukord vähendab kehtiva regulatsiooni tõhusust ning võimaldab maitse- ja lõhnaainete piirangutest praktiliselt kõrvale hoiduda.

Seetõttu palub TTJA kaaluda võimalust lahendada ka väljatoodud probleem käesoleva eelnõu raames, kui seda peetakse põhjendatuks. Regulatsiooni eesmärk peaks olema hõlmata kõik tooted, mille koostis, omadused või ettenähtav kasutus võimaldavad neid kasutada elektroonilise sigareti vedelikuna või selle valmistamiseks, sõltumata sellest, millise tooteliigi nimetuse all neid turustatakse.

2) Eelnõu § 1 punkt 17

TTJA juhib tähelepanu, et spondeerimine ja müügiedendus on tegevused, mille eesmärk on suurendada kaubamärgi tuntust ja seeläbi ka kaupleja poolt pakutavate kaupade müüki. See eesmärk on sarnane, kui mitte täpselt sama, mis on reklaami eesmärk. Reklaamiseadus (edaspidi RekS) sätestab ka tubakatoote ja tubakatootega seonduva toote reklaami keelu (RekS § 17 lg 1 ja 5). Seega on seadusandja näinud vajadust keelustada üldiselt igasugune tegevus, mille eesmärk on edendada tubakatoote müüki. RekS § 34 lg-s 2 on sätestatud väärteokoosseis reklaami keelu rikkumise puhul, mille rahatrahvi suurus juriidilisele isikule on kuni 400 000 eurot. **TTJA teeb ettepaneku nende sarnaste müüki edendavate võtete kasutamise eest ette näha ka sarnane rahatrahv.**

3) Eelnõu § 1 punktid 22 ja 23

Väärteokoosseisude kohtuväliste menetlejate dubleerimine TubS §-is 51 loob praktikas palju segadust. Juhul kui ühe rikkumise osas algatab menetluse mitu asutust, tuleb lõpuni menetleda sellel, kes esimesena alustas. **TTJA hinnangul on õigusselguse tagamiseks tungivalt vajalik, et väärteokoosseisud oleksid selgelt ja arusaadavalt asutuste vahel jaotatud, et igal asutusel oleks võimalik aru saada, milliste tegevuste puhul on kohustus väärteomenetlus läbi viia.** See on oluline ka korrakaitseorganite töö- ja ressursitõhususe vaatest, sest väärteomenetlus on alguses salajane, mistõttu ei ole teised asutused juba olemasolevast menetlusest teadlikud ja nii võib

¹ RKHKo 3-23-1187/27

mitmel asutusel kuluda väga palju ressurssi menetlemise peale, mis ei pruugi lõpuks kuskile jõuda, sest kehtib topeltkaristamise keeld.

TubS § 32

Viimaseks toob TTJA välja väärteokoosseisudega sarnaselt kitsaskoha TubS §-is 32 sätestatud riikliku järelevalve pädevuste jaotuses. Nimelt on ka seal mitmed pädevused dubleeritud – nt teostavad MTA ja TTJA mõlemad järelevalvet tubakatoote ja tubakatootega seonduva toote kohta kehtestatud nõuetest kinnipidamise ja nende käitlemise korra ning nende toodete käitlemisel kehtivate erinõuete järgimise üle. **TTJA hinnangul tagaks parema õigusselguse § 32 sõnastuse täpsustamine viidetega otseselt nendele sätetele, mille üle asutus järelevalvet teeb.**

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Oliver Gailan
peadirektori asetäitja

peadirektori ülesannetes

Lotta Otsepp
+372 53231309 Lotta.Otsepp@ttja.ee